

¹ Sens dubte dos escandinavistes han sospitat el contrari: Frank Fischer (*Lebnwörter des Altwestnordischen*), Bn. 1909, 88; i Brøndal, *Bull. Soc. d'Ét. Germ.*, tir. a p., 1930. Per les raons ja donades sembla que ens en podem desentendre. No vull callar dos arguments que encara ens podrien fer dubtar: 1) Tindria potser el mot una *w-* o *ϕ-* etimològica? Ho suggeriria d'una banda la forma *wabar* 'alabar', 'enorgullir', que assenyalo en el *Recontamiento de Alexandre* morisc del S. XVI en el DCEC, i per l'altra *goapat* 'burlar-se' en el bretó de Vannes. 2) Hi ha *gabab* 'orgull' que és un mot hebreu antic: vet aquí per què admetia Benoliel (*BRAE* xv, 191) que el mot romànic és d'origen hebreu. El que això justifica és que aquest occitanisme s'hagi mantingut viu en judeoespanyol. Però res més, car justament aquests dos arguments es desvirtuen o millor es descarten, l'un a l'altre: si vingués de l'hebreu no s'explicaria la *w-*. Que un mot fortament documentat en francès i en llengua d'oc des del S. XI o inici del XII vingui de l'hebreu fóra en tot cas d'una inversemblança extrema, i tractant-se d'un terme de l'alta societat senyorial, i justament expressiu de sentiments d'orgull personal, salta a la vista com a absurd. Les dues indicades formes amb *gw-*, d'altra banda, estan enterament isolades, i un mot ben documentat en anglonormand (Wace!) justament hi hauria d'aparèixer amb *w-*. És, doncs, clar que han d'obeir totes dues a una contaminació: probablement la de la família del cast. *guapo* 'jactànciós, valentàs, pinxo' i del seu germà fr. *mj.* i dial. *guoape*, *wape*. —² *Gaubança* no ve de *galivança* com creia Spitzer, *LexikK*, 80; *ARom.* ix, 150. Schädel ja suggereix si fa no fa el bon camí en *Litb.* xxvii, 207.

Gauda, V. *gualda* *Gaudal*, V. *gavadal* *Gaudeamus*, *gaudi*, *gaudiment*, *gaudiós*, *gaudir*, V. *goig* *Gaufó*, V. *golfo* *Gaug*, *gauig*, V. *goig* *Gaunya*, V. *ganya* *Gaugia*, V. *goig* i *gausa*

GAURA, 'pedra grossa o obstacle en el riu que dificulta la navegació dels raiers', mot comarcal, potser provinent del cèlt. *GABRĀ* 'cabra', *GABROS* 'boc': els animals rebecs per excel·lència. □ 1.ª *doc.*: 1934, Amades.

Caldria tenir confirmació ben especificada d'aquest mot, que solament coneixem per J. Amades (confirmat per *AlcM* a la Conca de Tremp): «*gaura* 'pedra grossa o altre obstacle del fons del riu, que dificulta la navegació dels rais' (Coll de Nargó); *fer una gaura*: apartar cap als costats els rocs i pedregalls del llit del riu que poden interrompre i dificultar la navegació dels rais (*BDC* xxii, 1934, p. 147). Jo no en sé altre informe ni en tenia notícia. L'evolució fonètica és correcta, cf. *LIBRA* > *lliura*, *CUBRUM* > *coure*, *ALIBRUM* > *aliure*.

Del mot cèltic que suggeriria jo com a ètimon, sí que en tenim coneixement segur, per més que el seu consonantisme no correspongui bé al del mot comú a les altres llengües indoeuropees (gr. *κάπρος*, II. *caper*, scr. *kápr̥th-*, germ. *hafra-* que pressuposen *KAPRO-*),

però hi ha *gabor* i ky. *gafr* 'boc' i 'cabra', el NL *Gabromagos* (pròpiament 'camp del boc') en el cèltic continental del Noricum (Pok., *IEW*, 529, cf. 323.2ss.), *Gabro-sentum* 'camí de cabres' a Cumberland; i se n'han assenyalat encara moltes altres confirmacions en l'onomàstica del Continent: particularment —en l'*Alt-celtischer Sprachschatz* de Holder (I, 1511), en *Walde-H.* (I, 23, 157) i en el llibre de Weisgerber, *Rhenania Romano-Celtica*—, *Gabra* (pp. 119, 126, 129, 131), *Gabrascus* (40), *Gabrilla* (119, 126), *Gabrio* (126), *Gabrus* (40, 126).

DERIV.: *Gaurador* 'raier que, en barranquejar per un lloc difícil i amb un llit ple d'obstacles, passa davant de la colla que fa baixar les bigues, per treure els obstacles que en el curs de l'aigua en podrien dificultar el fàcil trànsit' (solament en Amades: a Coll de Nargó, l. c.).

Potser també derivaria d'això *gaurer* 'arç blanc o cirerer de pastor', que Krüger recollí a Montverri (immediat Sud del Pont de Suert), amb una *-r-* senzilla que li crida amb raó l'atenció (*Die Hochpyr.* A, I, 53) enfront de *gaurrer* recollit a Tremp; i en *VKR* II, 153 anota aquell en el Montsec, vessants del Montllobar. Aquest s'explicaria per influència de *berru(g)uer*, derivat de *berruga* o de la *rr* de *gavarra*, i aquell fóra la forma primitiva, amb un significat primitiu com 'cirerer de cabres' (cf. noms de plantes com ll. *caprifolium*, *caprificum*). De tota manera, primer caldria assegurar-se que hi ha realment *-r-*, i no error auditiu o tipogràfic per *r̄*.

Gaurer, *gaurrer*, V. *gaura*

GAÜS, 'ocell nocturn (espècie de duc)', nom dialectal en català, i comú amb l'oc. ant. *caús*, *gaús*, avui sobretot gascò: d'origen incert, probablement d'arrel comuna amb el cat. dial. *caveca*, *cavec*, que va amb l'oc. *cavec(a)*, *gaveca* i fr. *chevêche*; l'un i l'altre han de ser pre-romans, provinent aquest d'un tipus *KAŪ-EKKA*, i aquell possiblement d'un *KAŪ-UKIO-* de formació paral·lela; no és inversemblant que l'arrel de tots dos sigui la mateixa del pre-romà *KAŪŪA*, que s'ha conservat en el fr. *choe*, *chouette*, i del cèltic *KAŪANNOS* (> fr. *chouan*); quant al nostre *gamarús*, potser provindria d'un *KAŪ-AR-UKIO-*, formació paral·lela a *KAŪ-UKIO-* (> *gaús*) una mica alterat per influència d'un altre mot (cf., encara, els articles *CUCALA* i *XIBECA*). □ 1.ª *doc.*: 1507, Busa-N.

«*Gaus*, ocell de la nit: *aluco*, *-onis*», Busa-N. c.viii-6; «*gahus*: auccell que va de nit: *atluco*», *DTO.* (1670) (omès per Lacav., però no per Belv. etc.). Avui en català comú poca memòria en queda (el *DAG.* li posa un interrogant), però encara m'anomenaven els *gaúzos* en el Montsant (com una espècie de *gamarús*) a la Morena (1936) i a Vilanova de Prades en deien que és un *agaús*,¹ ocell de presa, el que ha donat nom a la veïna *Font de l'Agaús* (1935); tanmateix ha persistit un poc més en accs. secundàries semblants a les figurades del més divulgat *gamarús*: *pagès gaús* «tonto, neci» a «*Muntanya*» (amb una dita infantil rimada, *DAG.*),